

पाठः 15 - अहह .... आः च

शब्दाथः Meanings.

परिश्रमी - Hard working.

अवकाशं - Leave

वेतन - salary.

सफलता - Success

बहुमूल्यकम् - Valuable.

पीडितः - Suffered

दशति - Bites

मधु-मक्षिका - Honey bee

उद्घाटयति - Opening.

चकितः - Shocked

लघुपात्रम् - Small vessel.

प्रश्नानाम् उत्तरम् लिखत ।

क) हरीशः गृहं गन्तुं किं वाञ्छति ?

हरीशः गृहं गन्तुम् अवकाशं वाञ्छति ।

ख) हरीशः कां व्यथां श्रावयति ?

हरीशः एकां वृद्धां व्यथां श्रावयति ।

ग) अन्या मक्षिका कुत्र दशति ?

अन्या मक्षिका ललाटे दशति ।

घ) स्वामी हरीशाय किं दातुं न इच्छति ?

स्वामी हरीशाय धनं दातुम् न इच्छति ।

ङ) स्वामी मूर्खः आसीत् चतुरः वा ?

स्वामी चतुरः आसीत् ।

मञ्जूषातः विलोमपदं चित्वा लिखत ।

(i) चतुरः x मूर्खः

(ii) स्वामी x सेवकः

(iii) उच्चैः x नीचैः

(iv) आनेतुम् x नेतुम्

(v) प्रसन्नः x दुःखितः

(vi) निगच्छति x प्रविशति

निर्देशानुसारं लकार परिवर्तनं कुरुत ।

क) दृशीशः परिश्रमी आसीत् । (लट् लकारे)
दृशीशः परिश्रमी अस्ति ।

ख) स्वामी उच्यैः वदति । (लङ् लकारे)
स्वामी उच्यैः अवदत् ।

ग) सः शनैः - शनैः चलति । (लृट् लकारे)
सः शनैः - शनैः चलिष्यति ।

घ) त्वम् उच्यैः पठसि । (लोट् - लकारे)
त्वम् उच्यैः पठ ।

ङ) स्वामी चतुरः आसीत् । (लट्-लकारे)
स्वामी चतुरः अस्ति ।

सन्धिविच्छेदं कुरुत ।

अत्युच्यैः - अति + उच्यैः

प्रातर्दर्थम् - प्रातत् + अर्थम्

इतस्ततः - इतः + ततः

कोऽपि - कः + अपि